

ЎЗБЕК ТИЛИДАН ЖАДВАЛЛАР

ЧИМКЕНТ

ЁРДАМЧИ СЎЗЛАР

Кўмакчи

Боғловчи

Юклама

Ундов, тақлид сўзлар

Эслатма:

Кўмакчи: соф кўмакчилар: билан, учун, сингари, каби, сайин, сари.

Кўмакчи вазифасида қўлланувчи сўзлар: устидан, юзасидан, орқали, ташқари, хақида, хусусида (гоҳида ўз маъносида қўлланилади). **Равиш** (аввал, кейин, сўнг, илгари, бурун). **От** (ост, уст, ич, тепа, орқа). **Сифатдош** (қараганда). **Равишдош** (қараб, бўйлаб, яраша, тортиб).

БОҒЛОВЧИ

**Тенг
боғловчилар**

**Эргаштирувчи
боғловчилар**

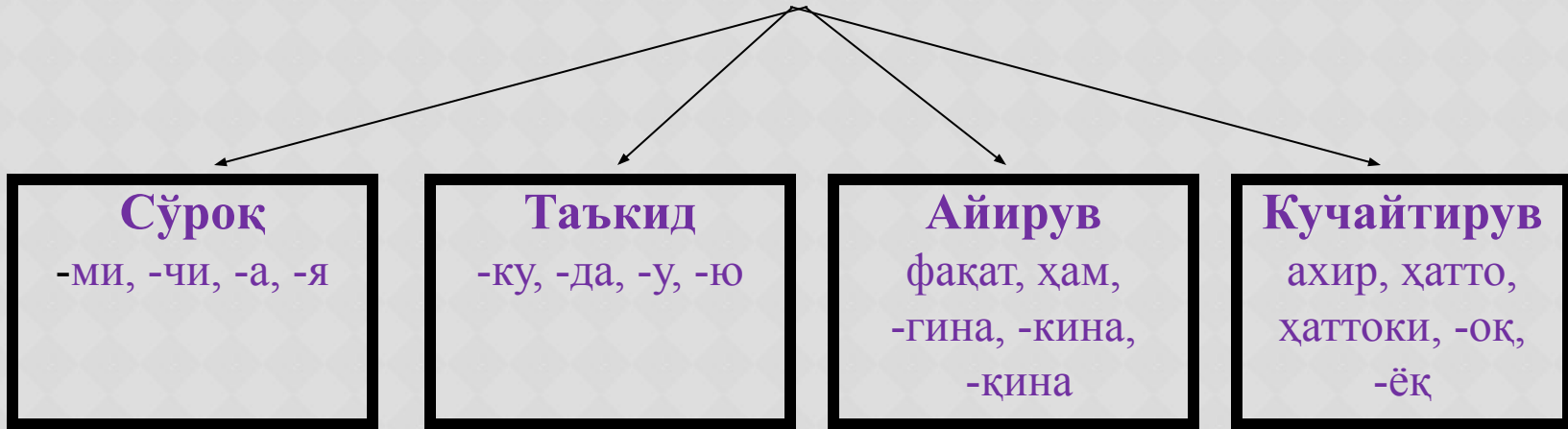
Бириктирув
ва, ҳам, ҳамда,
(билан),
-у, -ю, -да

Зидлов
аммо, лекин,
биноқ
-у, -ю, -да

Айирув
ё, ёки, ёхуд,
ёинки, гоҳ...,гоҳ
дам...,дам,
баъзан...,баъзан,
бир...,бир

-ки, - ким, чунки,
шунинг учун, гўё,
гўёки, токи, гарчи,
башарти

ЮКЛАМА

УНДОВ СЎЗЛАР

Ҳис- ҳаяжон ундовлари: -эх, -ох, -воҳ, -ух, ҳо, -ҳе, -эй, -уф, -вой, ура.

Ҳайдаш чақирिश ундовлари: қурей-қурей, чу, баҳ-баҳ, хўш-хўш, кишт, ту-ту.

Тақлид сўзлар: товушга тақлид (гумбур-гумбур), ҳолатга тақлид жимир-жимир, лип-лип.

Атоқли отлар

1. Киши номлари

2. Ўрин-жой
номлари
(топонимлар)

3. маҳсулот
номлари

Турдош отла р

1 шахс отлари

А). Қавм
қариндошлик

Б). Ёшига кўра

В). Касб-кориға
кўра

г). Истиқомат
жойига кўра

2. ҳайвонот
отлари

3. дарахтлар ва
ўсимликлар
НОМИ

4. нарса-буюм
отлари

5. модда,
маъдан, хом
ашё отлари

ЖАРАНГЛИ УНДОШЛАР

Б, В, Г, Д, Ж, З,
Ғ, Й,
Л, М, Н, НГ, Р

ЖАРАНГСИЗ УНДОШЛАР

П, Ф, К, Т, С,
Ш, Ч,
Х, Ц, Қ, Ҳ

ЖАРАНГЛИ УНДОШЛАРНИНГ ЖАРАНГСИЗ ЖУФТЛАРИ

Б В Г Д Ж З Ф
↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓
П Ф К Т Ч Ш С Қ

СЎЗ ЯСОВЧИ ҚЎШИМЧАЛАР

-ЧИ, -ЛА, -ЛИ, -СИЗ,
-ЗОР, -БОН, -КОР,
-ШУНОС

СЎЗ ҲАДАЛАТЧИ ҚОШИМЧАЛАР

-НИНГ, -НИ, -ГА,
-ДА, -ДАН

СЎЗ ШАКЛИНИ ЎЗГАРТУВЧИ ҚЎШИМЧАЛАР

-ЧА, -ЛОҚ, -ЧОҚ, -ЧИҚ,
-ХОН, -БЕК, -ЖОН, -ОЙ

Унли товушлар:

а, о, и, э, у, ў, е, ё, ю, я

Портловчи ундош товушлар:

п, б, г, к, қ, т, д, м, н, нг, ч, ц

Сирғалувчи ундош товушлар:

в, ғ, ж, з, й, с, ф, х, ҳ, ш, л, р

С О Н

Санок сонлар

Тартиб сонлар

Миқдор сон

Дона сон

Чама сон

Жамловчи сон

Тақсим сон

Эслатма.

Сон - соннинг номини, шахс, буюм-нарсанинг сон саногини ва тартибини билдиради (сон бошқа сўз туркумларидан ясалмайди).

Тартиб сон биринчи, иккинчи.

Миқдор сон бир, уч, юз (йил, ой, нафар...).

Дона сон бешта, ўнта (дона).

Чама сон бештача, юзларча, юзлаб, бир-икки.

Жамловчи сон олтов, иккала бешовлон.

Тақсим сон бештадан.